

INTERVENCIÓ A L'ACTE INSTITUCIONAL DE L'ANY VICENT ANDRÉS ESTELLÉS

12 de desembre de 2024

Permetin-me reconèixer davant de vostès que avui em toca el paper més difícil. Perquè després de l'actuació de l'estimada Maria del Mar Bonet i veient que després comptarem amb en Pere Arquillué, la recuperació de la pròpia veu de Vicent Andrés Estellés i de Montserrat Roig i les explicacions de la Comissària Àngels Gregori, poca cosa es pot afegir sobre la figura del gran poeta valencià.

Sí que m'agradaria compartir algunes reflexions, un agraïment i un desig. La primera reflexió que voldria compartir és que la millor poesia i els grans poetes no entenen de fronteres. La força, la profunditat i la humanitat dels seus versos esmicola qualsevol intent de posar-los tanques. Per què? Perquè la seva dimensió és universal.

I, sens dubte, Vicent Andrés Estellés és ja un poeta universal. I ho és perquè és un poeta profundament valencià. Quan les arrels d'un poble, d'una cultura, d'un país esdevenen paraules sinceres a través de la sensibilitat i de la vivència d'un poeta, aquestes esdevenen universals perquè arriben a tothom, sigui quina sigui la seva pertinença o identitat cultural.

Quan Estellés ens diu que “no hi havia a València dos amants com nosaltres”, els qui hem estimat i estimem a una altra persona amb tot el nostre cor ens sentim identificats amb el que ell diu. Per tant, s'equivoquen de cap a peus els qui no han volgut celebrar la figura de Vicent Andrés Estellés perquè és, sens dubte, un dels nostres majors valors culturals i cívics. I perquè, malgrat no ho entenguin alguns, des de les institucions de Govern, Estellés és un valencià universal i, per tant, patrimoni de la literatura catalana, patrimoni de tots i totes per homenatjar-lo. Per això avui estem encantats i honorats d'obrir les portes del Palau de la Generalitat per a homenatjar-lo.

La segona reflexió és adonar-nos de com poden multiplicar-se els significats i el ressò dels versos. L'Any Estellés s'iniciava amb un dels seus grans actes el 21 de març de 2024: el recital de poesia al Centre de Cultural Contemporània de Barcelona amb el títol “M'he estimat molt la vida”, unes paraules d'Estellés que s'han convertit ja en un lema.

Llavors, ningú podia imaginar-se la tragèdia viscuda a València el passat 29 d'octubre amb la riuada provocada per la DANA. Avui, València afronta l'immens repte de la reconstrucció. La comarca de l'Horta on va néixer Estellés necessita de la solidaritat de tots nosaltres. I Catalunya estarà amb València fins al final. Calen recursos, calen mitjans tècnics i humans. Calen inversions i cooperació entre administracions. Però també cal recuperar l'ànim, l'esperança i la vida més senzilla, la del dia a dia. I en

aquest sentit, és quan els versos d'Estellés recobren tota la força perquè és un poeta que ens va ensenyar a celebrar la vida des de la més humil quotidianitat.

*“M’he estimat molt la vida, no com a plenitud, cosa total,
sinó, posem per cas, com m’agrada la taula,
ara un pessic d’aquesta salsa,
oh, i aquest ravenet, aquell all tendre,
què dieu d’aquest lluç,
és sorprenent el fet d’una cirera”*

Així ens ho recorda el poeta. Avui cloem l'Any Estellés i, per tant, és també el moment dels agraïments. Com a president de la Generalitat, vull felicitar i agrair a les 77 institucions i entitats–ajuntaments valencians i catalans, diputacions, universitats, editorials, teatres, museus, revistes- a totes les persones implicades filòlegs, escriptores, creadors, gent del teatre que heu ho fet possible i en especial a la Plataforma Cent Estellés.

Han estat més de 350 activitats, reedicions de la seva obra, estudis, debats i publicacions. Les xifres ens donen una idea de la dimensió de la figura de Vicent Andrés Estellés per a la cultura, la llengua i el país, en el seu sentit més ampli: d'Alacant a la Vall d'Aran, però també de València a Extremadura o Galícia o Castella.

Ara bé, la veritable mesura del nostre èxit ens la donarà si l'Any Estellés serveix perquè els joves d'avui entrin a les llibreries o a les biblioteques a la recerca d'aquell poeta valencià que era capaç d'escriure sobre la vida que té lloc als carrers i a les cases de qualsevol poble, vila o ciutat.

Vull acabar amb un desig. Recuperar la millor política i la cooperació institucional per poder celebrar plegats el nostre patrimoni cultural compartit. No només amb les Diputacions de València i Alacant, així com amb molts ajuntaments, sinó amb els governs i parlaments. Així ho vam fer, per exemple, amb l'Any Fuster al 2022. Complicitat institucional entre els Governos del País Valencià, de Balears i de Catalunya.

Enfront dels qui atien la política de la confrontació, hem de contraposar la cultura com el millor espai d'entesa. Catalunya ha fet i fa de la seva cultura un element en defensa de la diversitat, de la integració, de la imaginació i dels valors humans a casa nostra, a Espanya, a Europa i al món.

La diversitat i pluralitat que conformem les comunitats autònomes que precisament aquest divendres ens trobem a la Conferència de Presidents a Santander per tractar qüestions tan fonamentals per al futur de tots com l'accés a l'habitatge, la immigració o el finançament.

Moltes gràcies a tots i a totes i ja sabeu que compteu amb el Govern de Catalunya per fer de la cultura un veritable dret de tothom. Avui tenim la circumstància que hi ha en curs un Ple del Parlament de Catalunya, alguns diputats i diputades els hagués agradat assistir a aquest acte i no poden perquè estan al Ple, però no podré quedar-me, malauradament, fins al final. Així és que excuso que per qüestions institucional no podré acompanyar-los fins al final. Així que benvinguts i benvingudes al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat. Bona tarda.